

KOLME ERILAISTA TAPAA TEHDÄ ALUE- JA KUNTAVAALIT / 2024–2025

Laatinut: kunta- ja järjestöpoliittinen asiantuntija **Antti Saarelainen** ja järjestöpäällikkö **Juuso Aromaa**

Päivittänyt 2024: järjestöpäällikkö **Juuso Aromaa**

Onko tavoitteenasi päästä kunnanvaltuustoon vai oletko enemmän kiinnostunut paikasta jossain kiinnostavassa lautakunnassa? Valmisteletko näyttävää aluevaalikampanjaa, joka siivittää sinut vahvaan eduskuntavaalitulokseen? Tämä opas auttaa sinua rakentamaan omaa kampanjaasi, olit sitten ehdolla vain kuntavaaleissa, aluevaaleissa tai molemmissa. Esitelemme kolme eri tasoista kampanjaa, joiden pohjalta on voit suunnitella omaa vaalityötäsi.

Kampanjointi alue- ja kuntavaaleissa sopii kaikille, jotka ovat kiinnostuneet poliittisesta vaikuttamisesta. Voit panostaa kampanjaasi juuri sen verran kuin itse haluat ja pystyt, sillä jokainen ehdokas on arvokas ja tuo mukanaan ääniä puolueelle. Kaikkien ehdokkaiden kannattaa kuitenkin tehdä vähintään **peruskampanjassa** kuvatut asiat. Muista, että vaalit ovat aina yhdessä tekemistä ja tekemällä oppimista!

Jokainen kampanja on tekijänsä näköinen. Tässä esitetyt ohjeet ovatkin suuntaa antavia, ja muodostavat yleisluontoisen esityksen eri tasoihin vaalikampanjoihin. Voit rakentaa oman kampanjasi vapaasti yhdistelemällä tai karsimalla tässä oppaassa esiteltyjä keinoja: jotkut ehdokkaat luottavat perinteiseen toriteltiluun ja jalkatyöhön, toiset panostavat ehdokasvideoihin ja ahkeraan somenäkyvyyteen. Toinen puolestaan rakentaa kampanjansa lehtikirjoittelun tai aktiivisen verkkosivujen päivittämisen varaan. **Kannattaa joka tapauksessa lukea opas kokonaan läpi, sillä vaikka lähtökohtasi olisikin perustason kampanja, saattaa muissa koreissa olla silti kiinnostavaa tietoa.**

Toisaalta mielessäsi saattaa olla sellaisiakin konsteja, joita tässä oppaassa ei mainita. Soveltaminen on sallittua, ellei jopa suotavaa! Jos kampanjoinnista herää kysymyksiä, ole yhteydessä oman alueesi [toiminnanjohtajaan](#) tai järjestöpäällikköön, lähettämällä sähköpostia osoitteeseen: juuso.aromaa@vasemmistoliitto.fi

KAMPANJOINNIN TAHTI KIIHTYY VAALIEN LÄHESTYESSÄ.

Kampanjoinnissa viimeiset kaksi viikkoa ovat tärkeimmät ja tähän ajanjaksoon osuu myös vaalien ennakoäänestys. Mitä lyhyempi aika vaaleihin on, sen intensiivisempää kampanjointisi tulisi olla riippumatta siitä, minkä tasoista kampanjaa teet. Muista säännöstellä käytössäsi olevat taloudelliset, ajankäyttöön ja jaksamiseen liittyvät resurssit siten, että pystyt tekemään kampanjalle tehokkaan loppukirin.

PUOLUETOIMISTO SUOSITTELEE EHDOKKUUTTA MOLEMMISSA VAALEISSA

Alue- ja kuntavaalit järjestetään samanaikaisesti. Ehdokkailla on mahdollisuus pyrkiä ehdolle joko kuntavaaleihin, aluevaaleihin tai molempiin. **Yleensä Vasemmistoliiton listoille on molemmissa vaaleissa hyvin tilaa.** Suosittelemme, että mahdollisimman moni ehdokas asettuisi ehdolle **molemmissa vaaleissa.** Tämä opas onkin kirjoitettu pääasiallisesti tuplaehdokkuuden näkökulmasta.

Tuplaehdokkuus on helpoin ratkaisu **myös** niissä tilanteissa, jossa kampanjointi rajoittuu lähinnä oman kunnan alueelle. Kun olet ehdolla molemmissa vaaleissa, et joudu koskaan vastaamaan äänestäjälle, ”valitettavasti en oikein voi edistää tätä terveyskeskusta/lähikouluasi koskevaa toivettasi valtuustossa, sillä olen ehdolla ainoastaan kuntavaaleissa/aluevaaleissa.”

Tuplaehdokkuuden ei myöskään tarvitse tarkoittaa tuplamäärää työtä, vaan vaalityötä voi halutessaan tehdä varsin samalla tavalla, kuin kuntavaalityötäkin tehtiin aina vuoteen 2021 asti. **Kampanjoinnin kunnianhimon tason määrittelee ehdokas itse.**

(Suurimmissa kaupungeissa tilanne saattaa olla hieman erilainen, sillä ehdokaspaikoista on niissä kovempi kilpailu. Pääsääntöisesti suosittelemme ilmoittautumista ehdolle molempiin vaaleihin kaikkialla.)

(Huom! Vasemmistoliiton puoluehallitus on linjannut, että kansanedustajien tulisi olla ehdolla vain kuntavaaleissa tai aluevaaleissa, ei molemmissa.)

KAMPANJOINNIN KOLME TASOA: PERUSKAMPANJA, EDISTYNEEMPI KAMPANJA JA LAAJA KAMPANJA

ENSIMMÄINEN TASO: PERUSKAMPANJA

Peruskampanjalla varmistat perusnäkyvyyden itsellesi ja puolueellesi. Varsinkin pienemmässä kunnassa tai hyvinvointialueella peruskampanjalla voi pötkiä hyvin pitkälle, jopa kunnanvaltuustoon asti. Isommassakin kunnassa tai hyvinvointialueella tämä voi taata aivan kohtuullisen tuloksen, joka voi tuoda esimerkiksi kiinnostavan paikan jossain aluelautakunnassa.

1. Täytä sekä puolueen [sähköinen ehdokaslomake](#), että [paperinen ehdokaslomake](#) vaalilautakuntaa varten.
2. Käy vaalikuvauksessa.
3. Lisää kuvasi ja tietosi puolueen ehdoksgalleriaan. Ohjeet päivittämiseen löydät [täältä](#).
4. Täytä keskeisimmät vaalikoneet (Yle, MTV, oman maakunnan/kotikunnan sanomalehti).
5. Mieti mitä sosiaalisen median kanavia haluat kampanjoinnissasi käyttä: luontevinta on käyttää niitä kanavia, jotka ovat sinulle tuttuja. Sinun ei kannata luoda uusia kanavia, jos et ehdi olla niissä läsnä. Ota tavoitteeksesi tehdä postauksia niin usein kuin suinkin voit. Muista kuitenkin, että kiinnostava sisältö on tärkeämpää kuin postausten määrä.
6. Valitse itsellesi vaaliteemat ja pohdi, miten kerrot niistä kiinnostavasti äänestäjille. Esittele teemasi vähintään kerran niissä kanavissa, joissa teet kampanjaa. **Et kuitenkaan tarvitse kuntavaaleihin tai aluevaaleihin laajaa, henkilökohtaista vaaliohjelmaa!** Kannattaa tutustua puolueen vaaliteemoihin, sekä Vasemmistoliiton paikallisiin ohjelmiin. Voit valita näistä aineistoista omat suosikkiteemasi!
7. Kerro ehdokkuudestasi työ- ja/tai harrastuspiireissasi sekä sukulaisille ja tuttavillesi.
8. Käy vähintään muutaman kerran vaalitelalla tai vaalitapahtumassa jakamassa esitteitä ja keskustelemassa äänestäjien kanssa.
9. Selvitä, saatko ammattiliitoltasi mahdollisesti vaalitukea.
10. Kirjoita kunnallisjärjestön vaalilehteen, verkkosivuille ja/tai somekanaville esittely itsestäsi.
11. Kirjoita vähintään yksi mielipidekirjoitus paikalliseen lehteen. Voit kirjoittaa myös yhdessä toisen ehdokkaan kanssa. Kirjoita sinulle tärkeästä ja tutusta aiheesta ja julkaise tekstisi myös sosiaalisessa mediassa.

Kustannus: Peruskampanjan voi tehdä ilman kustannuksiakin, käytännössä noin 0–350 €

TOINEN TASO: EDISTYNEEMPI KAMPANJA (edellisten lisäksi)

Edistyneemmällä kampanjalla varmistat hyvän näkyvyyden itsellesi ja puolueellesi. Sinusta tulee aiempaa tunnetumpi ja saavutetut äänet ovat hyödyksi tulevissa vaaleissa. **Erityisesti aluevaaliehdokkuus toimii tärkeänä ponnahduslautana eduskuntavaaleihin.**

Paikkakunnasta ja/tai hyvinvointialueesta riippuen läpimeno on edistyneemmällä kampanjalla paremmat mahdollisuudet, varsinkin jos kampanjasi on hyvin suunniteltu, teemasi tarkkaan mietitty ja esiintymisesi niin tilaisuuksissa, kuin sosiaalisessa mediassakin laadukasta.

1. Laita yksi tai muutama vaali-ilmoitus lehteen tai digitaalisiin kanaviin yhdessä muiden ehdokkaiden kanssa.
2. Kirjoita muutama mielipidekirjoitus, kolumni tai blogi esimerkiksi verkkosivuille, someen tai oman alueen lehtiin. Puhu niistä poliittisista aiheista, jotka saavat sinut syyttymään. Tällöin tekstisi on todennäköisesti myös kiinnostavaa luettavaa! Voit luoda omat verkkosivut, mutta se ei ole välttämätöntä, jos koet että tavoitat äänestäjäsi luontevammin muita kanavia pitkin.
3. Jos haluat käyttää kampanjoinnissa uusia sosiaalisen median kanavia tai avata erillisiä poliitikkoprofileja, kannattaa nämä kanavat perustaa hyvissä ajoin, jotta ehdit harjoitella kanavan käyttöä ja rakentaa riittävästi näkyvyyttä vaaleja varten. Somessa voi mainostaa rahalla julkaisuja, mutta kannattaa huomioida, että viime vuosina monet sosiaalisen median kanavat ovat tiukentaneet poliittisiin julkaisuihin ja mainostamiseen liittyviä käytäntöjään. Kannattaa kuitenkin satunnaisen mainostamisen sijaan suunnata mainosrahat sellaisiin julkaisuihin, jotka kertovat jotain mielenkiintoista siitä, miksi juuri sinua kannattaa äänestää.
4. Ole aktiivinen vaalitapahtumissa ja käy vaaliteltoilla. Osallistu mahdollisuuksien mukaan myös erilaisiin vaalipaneeleihin. Järjestä myös yksi tai useampi vaalitilaisuus joko itse, tai yhdessä muiden ehdokkaiden kanssa. Vasemmistoliiton [toimintakorteista](#) voit löytää ajatuksia ja ideoita tilaisuuttasi varten.
5. Tee tai teetä oma vaaliesite tai käyntikortti muutaman sadan kappaleen painoksella. Jaa esitteitäsi aktiivisesti vaalitapahtumissa. Voit tehdä tai teettää myös muuta vaalitavaraa, kuten rintamerkkejä tai tulitikkuaskeja. Laadukas ja kekseliäs materiaali voi auttaa sinua jäämään mieleen ehdokkaana, mutta ei ole välttämätöntä onnistuneen kampanjan kannalta.
6. Tällä tasolla et välttämättä tarvitse omaa tukiryhmää: ehdokaslistan kannalta on yleensä parempi, että mahdollisimman moni aktiivi lähtee itse ehdolle. Yleensä kunnissa on myös oma vaalityöryhmä, joka toimii ikään kuin kaikkien ehdokkaiden tukiryhmänä.

Edistyneemmässä kampanjassa hyödyt kuitenkin omasta **vaalipäälliköstä**, joka on henkilökohtaisena tukenasi ja apunasi kampanjasi pyörittämisessä, taloudenhoidossa ja aikatauluttamisessa.

Kustannus: Noin 500–1500 euron vaalikampanja.

KOLMAS TASO: LAAJA KAMPANJA (edellisten lisäksi)

Laaja kampanja takaa sinulle todella hyvän näkyvyyden. Ainakin politiikasta kiinnostuneilla äänestäjillä on todennäköisesti varsin hyvä käsitys siitä, kuka olet ja minkälaista politiikkaa ajat. Kampanjasi tavoitteista sekä niiden puhuttelevuudesta riippuu paljon se, pääsetkö valtuustoon. Näkyvyydestä se ei niinkään ole kiinni. **Erityisesti laaja aluevaalikampanja petaa hyvää tulosta ja sinun kannattaa harkita vakavasti eduskuntavaaliehdokkuutta, varsinkin jos vaalit menevät osaltasi hyvin.**

1. Perehdy laajasti oman kuntasi ja/tai hyvinvointialueesi asioihin toimialoittain, jotta olet valmis vastaamaan äänestäjien kysymyksiin. Hyödynnä tietämystäsi laatiessasi ehdokasteesejäsi tai iskulauseitasi. Henkilökohtaisen vaaliohjelman ei tarvitse olla kuitenkaan kovinkaan laaja. Muutama mieleenpainuva ja hyvin perusteltu pääteesi riittää!
2. Harkitse ulkomainontaa tai mainontaa joukkoliikennevälineissä ja seuraa sinulle lähetettyjä tarjouksia. Ulkomainonta ei yleensä ole halpaa, joten kannattaa tehdä hintavertailua. Joissain kunnissa ulkomainontaa voi hankkia tai siihen voi osallistua myös piiri- tai kunnallisjärjestön kautta. Kysy asiasta kunnallisjärjestönne avainhenkilöltä tai piirisi toiminnanjohtajalta.
3. Lehtimainonta on perinteinen, mutta varsin hintava kampanjoinnin tapa. Laajassa kampanjassa voit panostaa myös lehtimainoksiin, erityisesti jos löydät toisen ehdokkaan, jonka kanssa jakaa lehtimainoskampanjasi kustannuksia.
4. Voit tilata suuren painoksen vaaliesitettäsi myös postilaatikkojakelua varten. Jakelun voi hoitaa vapaaehtoisporukalla tai jakelupalvelun tilaamalla. Ota huomioon, että monissa kaupungeissa kerrostalojen rappukäytävät ovat lukossa, joka voi hankaloittaa esitteiden jakelua vapaaehtoisvoimin. Toisaalta vasemmistoa äänestetään myös omakoti- ja rivitaloalueilla, joilla jakaminen on helpompaa. Älkää jakako esitteitä luukkuihin, joissa mainokset ja ilmaisjakelut on kielletty. Siitä on kampanjallasi enemmän haittaa kuin hyötyä. Puolueen viestintä tuottaa materiaalipohjia, joita voit hyödyntää kampanjoinnissa.
5. Kirjoita aktiivisesti ja lähetä kirjoituksiasi lehtien mielipidepalstoille ja julkaise niitä sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuillasi. Pyri kirjoituksillasi nostamaan sinulle tärkeitä aiheita keskusteluun. Jos kirjoituksesi herättää keskustelua, osallistu siihen asiallisesti ja kantaasi perustellen.
6. Ole myös aktiivinen erilaisissa kuntasi tai asuinalueesi someryhmissä. Ota kuitenkin huomioon

ryhmien säännöt: usein ryhmissä kannattaa olla näkyvillä ja aktiivisesti mukana, mutta välttää liian julistavaa ja korostetun puoluepoliittista otetta. Suora kampanjointi on usein kielletty, tai ryhmien jäsenet vähintäänkin karsastavat sitä.

7. Täytä laaja-alaisesti erilaisia vaalikoneita. Perinteisten medioiden lisäksi esimerkiksi monet yhdistykset saattavat julkaista ns. yhden asian vaalikoneita, joiden täyttäminen voi tuoda sinulle näkyvyyttä. Jos täytät paljon vaalikoneita, kannattaa kirjoittaa muistiin vastauksiasi yleisimpiin kysymyksiin. Voit yleensä hyödyntää samoja vastauksia pienin muokkauksin monissa eri vaalikoneissa.

8. Laajassa kampanjassa voit kerätä ympärillesi myös tukiryhmää eri osaamisaloilta oman tarpeesi mukaan. Usein isojen kampanjoiden tukiryhmiin haluaa liittyä ihmisiä, jotka eivät ole puolueen jäseniä tai aktiiveja. Ole avoin näille symppareille ja ota heidät mukaan tiimiisi. He saattavat innostua kampanjastasi ja aktivoitua myös puolue toimintaan.

Toisaalta kannattaa edelleen muistaa, että alue- ja kuntavaaleissa suurin hyöty saavutetaan, kun mahdollisimman moni puolueen jäsen tai Vasemmistoliitosta kiinnostunut on **itse ehdolla**. Kannusta tukiryhmäläisiä myös omaan ehdokkuuteen, varsinkin jos listoilla on runsaasti tilaa!

9. Panosta kampanjan varainhankintaan. Voi olla hyvä rekrytoida tukiryhmääsi osaava, luotettava ja verkostoitunut henkilö, jonka tehtävänä varainhankinta on.

10. Kierrä aktiivisesti vaalitapahtumissa ja eri tilaisuuksissa. Jos sinulla on mahdollisuus käyttää lomapäiviäsi tai liukumavapaita kampanjointiin, kannattaa nämä päivät kohdistaa vaalikampanjan kahdelle viimeiselle viikolle.

11. Järjestä kunnon vaalibileet! Kutsu mukaan myös muut vasemmiston ehdokkaat. Järkätäkää juhlat porukalla.

Kustannus: yli 1 500 € vaalikampanja, ylärajaa ei periaatteessa ole.